

Latvijas Republikas 9.Saeimas
Eiropas lietu komisijas sēdes
Protokols Nr. 49

2010.gada 9. jūlijā

Sēdes sākuma laiks: plkst. 10.00

Sēdes beigu laiks: plkst. 11.00

Sēde notiek: Saeimas Sarkanajā sēžu zālē, Jēkaba ielā 11

Sēdē piedalās: 11 deputāti, Eiropas lietu komisijas locekļi (skat. pielik. Nr.1)

Sēdi vada: *Karina Pētersone* ELK priekšsēdētājas biedre

Sēdi protokolē: *Dana Rožlapa* ELK konsultante

Sēdes veids: atklātā

Darba kārtībā:

1. Par Latvijas pozīciju Eiropas Savienības Ekonomikas un finanšu ministru padomē, kas notiks šā gada 13.jūlijā Briselē.

Ziņo: Finanšu ministrijas pārstāvji.

2. Par Latvijas pozīciju Eiropas Savienības Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomē, kas notiks šā gada 12.jūlijā Briselē.

Ziņo: Zemkopības ministrs J.Dūklavs.

3. Dažādi

Normunds Riekstiņš norāda, ka Saeima ir lēmusi, ka Rīgas j.l. nedrīkst samazināt zvejas iespējas salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Mencai ir pieaugums. Aiz piekrastes mazinās, piekrastē nē. Problēma ir tāda, ka piekraste nespēj apgūt savas kvotas.

V.Agešins norāda, ka ir firmas, kas specializējas tikai uz vienu sugu, un ka problēma ir tā, ka šīs firmas pārējās sugas nezvejo.

Normunds Riekstiņš norāda, ka pašreiz viens no centrālajiem jautājumiem KZP diskusijās tieši ir piekrastes zvejas definīcija. Mums ir 12 jūdzes.

V.Agešins vēlreiz uzsver, ka viņš neiebilst pret kuģu griešanu, bet uzskata, ka mums jācīnās par kvotām.

Aivars Lapiņš vēlreiz aicina Eiropas lietu komisiju tikties ar EP Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteju.

II. Par Latvijas pozīciju Eiropas Savienības Ekonomikas un finanšu ministru padomē, kas notiks šā gada 13.jūlijā Briselē.

1.Pozīcija. Ekonomisko un finanšu jautājumu Padomes (ECOFIN) 2010.gada 13.jūlija sanāksme

Andžs Ūbelis informē, ka 2010.gada 13.jūlija ECOFIN sanāksmes darba kārtībā ir paredzēti divi kārtības punkti: Eiropas Komisija prezentēs 2010.gada 30.jūnijā publicēto komunikāciju par iespējamiem ekonomiskās koordinācijas stiprināšanas instrumentiem. Un otrs darbības punkts - ministri tiks aicināti izteikt viedokli par „Eiropas semestri” un Komunikācijā paustajiem priekšlikumiem, kā arī apstiprinās sagatavoto Padomes secinājumu projektu, kurā tiek atbalstīta virzība uz Eiropas semestra ieviešanu nākošā gada pavasarī.

Andžs Ūbelis norāda, ka Finanšu ministrija jau ir prezentējusi šo pozīciju un ka pozīcija ir tehniska, un ka kopumā Latvijas pozīcija ir pozitīva.

Andžs Ūbelis iepazīstina ar galvenajiem pozīcijas punktiem. Norādot, ka Latvija var piekrist priekšlikumiem par fiskālo ietvaru veidošanu un ka Latvija uzskata, ka valstu fiskālo ietvaru veidošana ir valstu nacionālās kompetences joma, un Komisija nevar noteikt prasības to detalizācijai.

Andžs Ūbelis norāda, ka Latvija arī atbalsta stingrāku makroekonomisko un fiskālo koordināciju un uzraudzību visā ES līmenī, kā arī to, ka valsts fiskālās pozīcijas ilgspējas novērtējumā budžeta deficīts tiek analizēts kopā ar valsts parādu.

Andžs Ūbelis norāda, ka jautājumā par sankcijām Latvija neuzskata, ka Komisija ir sagatavojusi pietiekami visaptverošus priekšlikumus.

Andžs Ūbelis norāda, ka sliktā ziņa ir tā, ka diskusijas koncentrējušās tikai un vienīgi uz ES budžetu. Kritērijiem, pie kuriem iedarbojas sankcijas, vajadzētu būt preventīviem, nevis tikai *post factum*. Par vidēja termiņa mērķiem vēl būs diskusijas. Mēs gribam pilnu sankciju „ēdienkarti” un precīzus kritērijus.

Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja Karina Pētersone norāda, ka pozīcijā nevar redzēt kritērijus, pēc kuriem tiks piemērotas sankcijas un sankciju saturu.

Andžs Ūbelis norāda, ka tas ir 6.punkts 6.lappusē.

Karina Pētersone norāda, ka mums tomēr nav iespējams ieraudzīt šīs tēmas izklāstā. Mēs neredzam pašas lietas – kritērijus un sankciju saturu.

Andžs Ūbelis atbild, ka sankcijas būs piesaistītas vidēja termiņa mērķim. Tas nozīmē, ka, ja tiek izpildīti vidēja termiņa mērķi, tad sankcijas netiek piemērotas. Ja netiek izpildīti, tad ir piemērojamas sankcijas.

Karina Pētersone jautā, cik liela var būt novirze no mērķa? Vai tā tiks mērīta procentos?

Andžs Ūbelis atbild, ka Komisijai pašreiz nav precīzi zināms cipars.

Karina Pētersone ierosina, ka iespējams tas varētu būt mūsu lūgums – lai tiktu definēti precīzi kritēriji?

Andžs Ūbelis norāda, ka šobrīd no Komisijas puses ir diezgan vispārīgs piedāvājums, nav konkrētu priekšlikumu. Pēc mūsu domām, vidēja termiņa mērķi būtu rezultāts, uz kuru ejam. 2011.gadā 6%, 2012.gadā 3 % deficīts no IKP. Un tādiem vajadzētu būt visu dalībvalstu mērķiem, kurus jāievēro. Būtu jānosprauž maksimālie apjomi, lai drīzāk valstis tos nesasniegtu, nekā pārsniegtu. Pēc mūsu domām, nebūtu pieņemami kritēriji, kurus var saprast tikai daži *Hārvardas* ekonomisti. Tāpēc mums ir piesardzīga pozīcija attiecībā uz vidēja termiņa mērķiem.

Karina Pētersone jautā, kurā valstu grupā esam mēs?

Andžs Ūbelis atbild, ka īsta pozicionēšanās notiks rudenī, kad Komisija nāks klajā ar konkrētiem priekšlikumiem. Protams, piesardzīgākas ir Vidusjūras valstis. Vācijai, Nīderlandei, Skandināviem pozīcijas ir asākas, un viņi uzskata, ka jābūt konkrētiem, skaidriem kritērijiem. Mūsu pozīcija sakrīt vairāk ar Skandināvu pozīciju, jo arī Latvijai ir jāizpilda kritērijus, lai iestātos eiro zonā. Tāpēc atbalstām valstis ar stingrākiem kritērijiem, bet skaidrāka situācija būs rudenī.

Andžs Ūbelis piebilst, ka risks varētu būt tiem kredītu ņēmējiem, kuriem kredīti izsniegti valūtās. Mūsu politika ir pievienoties eiro zonai, kas automātiski noņemtu šādu risku. Pie kam tagad kredītu tirgus ir mazaktīvs. Iespējams mums jāprieceļas, ka vispār notiek kreditēšana.

Igors Pimenovs jautā, ko nozīmē fiskālais novērtējums?

Andžs Ūbelis skaidro, ka, ja ir makroekonomiskais disbalanss, piemēram, deficīts ir 3%, tad Komisija teiks, ka ārējais deficīts jādzen uz leju. Jo sliktāka ir makroekonomiskā situācija, būs fiskālās sankcijas. Cits variants ir, ka tādā gadījumā dalībvalstij var liegt balsstiesības kāda lēmuma pieņemšanā.

Karina Pētersone rezumējot, norāda, ka mēs lūdzam strādāt, pirmkārt, pie juridiskā pamatojuma un atbilstību līgumam. Otrkārt, lai strikti tiktu uzraudzītas arī tās dalībvalstis, kurām ir liels deficīts un parāds. Treškārt, kritēriji jābūt daudz skaidrāki, ja mēs darītu tā, kā to prasa Austrija. Kā arī jāņem vērā, kas notiek ar lielajiem ietvara dokumentiem. Šie jautājumi varētu būt papildus iekļauti mūsu pozīcijā, lai nebūtu jā sarežģī kritērijus un vidēja termiņa mērķus.

Andžs Ūbelis norāda, ka Komisija apgalvo, ka priekšlikumi ieviešami bez līguma izmaiņām un tie ir atbilstoši līgumam. Vienāda uzraudzība – mēs varam skaidrāk izkristalizēt priekšlikumus. Runājot par lielajiem ietvara dokumentiem – Stabilitātes izaugsmes pakts – acīmredzot tas ir izgāzies.

Andžs Ūbelis norāda, ka ekonomiski ES baidās par pamatu ņemt tikai 3% deficītu, un tajā pašā laikā ir problēmas nodarbinātībā un liels parāds. Var paiet 10 gadi, piemēram, un finanšu tirgi pasaka, ka pēc 5 gadiem viņi ir bankrotējuši, un mēs

vairs viņiem naudu neaizdosim. Mūsaprāt, vajag vidusceļu starp Austrijas un EK piedāvājumu.

Karina Pētersone norāda, ka mūsu mērķis ir konkurētspēja, nevis eiro zona kā tāda. Budžets un fiskālā politika ir attīstības instrumenti.

Andžs Ūbelis norāda, ka jābūt labai ekonomikas politikai, lai Finanšu ministrija varētu piedāvāt fiskālo politiku. Abas politikas ir vienādi svarīgas.

Karina Pētersone norāda, ka valsts attīstības mērķis jau prasa fiskālos mērķus. Un tas ir jāatceras. Varbūt mēģiniet padarīt šos akcentus redzamākus.

Pozīcija tiek apstiprināta.

2. Informatīvais ziņojums “ Par Eiropas Savienības Ekonomisko un finanšu jautājumu padomes 2010.gada 13.jūlija sanāksmē izskatāmajiem jautājumiem”

Andžs Ūbelis norāda, ka finanšu paketes jomā nav nekādu jaunumu un ka finanšu ministri dod signālu, ka projektu ātrāk jāapstiprina.

Karina Pētersone jautā, vai eiro ieviešana Igaunijā kaut kādā veidā ietekmēs arī mūs un vai Igaunija paspēs visu izdarīt, lai spētu normāli funkcionēt?

Andžs Ūbelis norāda, ka jāskatās, kā būs ar inflācijas noturēšanu rāmjos. Neesmu dzirdējis, ka būtu kādas tehniskas problēmas. Ir iespējams, ka tas veicinās nelielu inflācijas pieaugumu. Mūsu problēma drīzāk būs sekot līdzi inflācijai.

Informācija tiek pieņemta zināšanai.

Sēdi slēdz.

Karina Pētersone
Eiropas lietu komisijas priekšsēdētājas biedre